

Книгоноша-миланер

На здымку: книгоноша прапанаваў навінкі мастацкай літаратуры І. Яшчанка (злева) і Л. Кірковічу.

І на гэты раз дождж захапіў Івана Андрэвіча Яшчанку ў дарогу, але, на шчасце, у вёсцы. Не доўга думачы, ён зайшоў у дом калгасніка Уладзіміра Маліноўскага, які ўжо чакаў Івана Андрэвіча.

— Пешшу? — спытаў хлеба-роб. Злёгка прыштуршыўшы вочы і прыглядзіўшыся сівым вусам, Яшчанка, не спяшаючыся, адказаў: — Навотна пешшу... На «Пабелдзе»... І яны ўсміхнуліся. Іван Андрэвіч зняў з плеча вялізную сумку, якую звычайна носіць паштальён, і асцёржона паставіў ёя на падлогу.

— Прынесі? — нецярпліва спытаў гаспадар дома, — Як-жа, заказ выканаў. — Дзякуй табе, Іван Андрэвіч, а я ўжо збіраўся ў Маладзечна ехаць шукаць... Яшчанка пачаў даставаць кнігі, раскладваючы іх на стала. Тут былі «Вайна і мир» Л. Талстога, «Мяшкі М. Горькага, томкі вершаў В. Маякоўскага, раманы «Калі крэпасці не здаюцца» С. Голубана, «Сустрапецца на барыкадах» П. Пестрака, «Веканомія дні» М. Лынькова, «Выбраныя творы» М. Танка, часопісы, газеты.

— Вось і твая, — сказаў Іван Андрэвіч, паклаўшы на стол даведнік па пчальярству. Разгаварыліся. Маліноўскі цікавіўся навінкамі літаратуры, Іван Андрэвіч расказаў, Яшчанка гаварыў аб тым, што за апошні час выйшла з друку многа цікавых і карысных кніг савецкіх пісьменнікаў, раў пабыць некаторыя з іх.

— Мнэ-б, Іван Андрэвіч, яшчэ даведнік па садоўніцтву, — сказаў Маліноўскі. — Такія кнігі ёсць. Добра, прынесі, — адказаў Яшчанка. З таго часу, як Іван Андрэвіч стаў кнігоношам Вілейскай кіраўніцы, а гэта было больш дзесяці год назад, ён заўсёды раўнацэнна накіраваўшы сумку рознай літаратуры, адпраўляўся ў дарогу. Яго можна сустрэць у Куршчы, Баравічах, Касіневічах, на вакзале чыгуначнай стайцы Маладзечна, на рынках. Добра ведаюць Івана Андрэвіча і ў вёсцы Вайтома Смартгонскага раёна. А тут дабірацца не блізка і не лёгка — трыццаць пяць кілометраў па глухых пясчаных дарогах.

Некаторыя знаёмыя і сустракаюць яго раўнацэнна, перадаючы ёму больш маладзечанскага Івана Андрэвічу пайшоў васьмі дзесятак. Атрымаўшы гэтую пенсію, ён мог бы сядзець дома і вольны час аддаваць любімай занятку — гуртку гарту. Але ён не можа расставіцца з кнігай.

Іван Андрэвіч добра ведае патрабаванні калгаснікаў: што хочунь набыць паялоў, аграномы, настайнікі, жыхары раённага цэнтры.

Яшчанка не праходзіць міма прадпрыемства Вілейкі, гарадскога савета, бальніцы. Аднойчы ён зайшоў у сталовую і пачаў гуртку з кухаркай Атрошкінай.

— Мне што-небудзь па кухарскай справе, — папрасіла яна. — Заўтра прынесу, — паабяцаў Яшчанка. На наступны дзень кнігоноша прайшоў у сталовую і прапанаваў некалькі брашур. Атрошкіна ўзяла іх.

ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ СІОУЗА ПІСЬМЕНІКАУ БССР

№ 29 (1096)

Субота, 14 ліпеня 1956 года

Цана 40 кап.

На сесіі Вярхоўнага Савета СССР

11 ліпеня ў Маскве, у Валікім Крамлёўскім Палацы, адкрылася чарговая, пятая сесія Вярхоўнага Савета СССР. На парадку дня:

1. Праект Закона аб дзяржаўных пенсіях.

2. Прысваб Вярхоўнага Савета Карака-Фінскай ССР аб пераўтварэнні Карака-Фінскай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі ў Карэльскую Аўтаномную Савецкую Соцыялістычную Рэспубліку і аб уключэнні яе ў склад Расійскай Савецкай Федэратыўнай Соцыялістычнай Рэспублікі.

3. Аб звароце Вярхоўнага Савета СССР да парламентаў іных краін па пытанню аб разабраценні.

4. Аб Заяве Вярхоўнага Савета СССР у сувязі са зваротам Японскага парламента адносна забароны ядзернай зброі і спынення яе выпрабавання.

5. Зацвярджэнне Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР.

У гэты-ж дзень на сумесным пасяджанні Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей быў заслуханы даклад Старшыні Савета Міністраў СССР таварышы Н. А. Булганіна аб праекце Закона аб дзяржаўных пенсіях.

Таварыш Н. А. Булганіна ў сваім дакладзе ахарактарызаваў першыя вынікі старадаўняй працы саветаў народа ў шостай п'ятгоддзі. З часу XX з'езду партыі, сказаў ён, прайшоў невялікі тэрмін, але ўсе бацькі, што прагара далейшага ўдзельнага добраўтварэння народа, намечанага з'ездам, крог за крокам ажыццяўляецца. Ён гаварыў аб кроўнай зацікаўленасці савецкіх людзей у новым росвіце сацыялістычнай эканомікі і культуры, бо ўсе матэрыяльныя і духоўныя багачы ў нашай краіне належыць народу, усё падпарадкавана яго інтарсам. Выконваючы рашэнні XX з'езду КПСС, Цэнтральны Камітэт партыі і Саветы ўрад правалі за апошні час рад важных мерапрыемстваў, накіраваных на ўсе больш поўнае задавальненне жыццёвых патраб савецкіх людзей.

Новым буйным крокам па шляху ўдзельнага добраўтварэння народа з'явіцца Закон аб дзяржаўных пенсіях, праект якога абмяркоўвае Вярхоўны Савет СССР.

— Праект Закона аб дзяржаўных пенсіях, — сказаў таварыш Н. А. Булганіна, — гэта новы доказ таго, што служэнне інтарсам народа і пастаянныя клопаты аб яго добрабыце з'яўляюцца вышэйшым законам для Камуністычнай партыі і Саветаў Саюза.

Даклад таварышы Н. А. Булганіна быў выслуханы дэпутатамі і гасцямі з вялікай увагай і неаднаразова перапытаўся аглядацямі.

12 ліпеня на пасяджанні Савета Нацыянальнасцей быў заслуханы даклад старшын Камітэта заканадаўчых меркаванняў Савета Нацыянальнасцей дэпутата М. А. Гедзілава па праекце Закона аб дзяржаўных пенсіях.

Затым пачалося абмеркаванне праекта Закона з правамоцнай выступілі дэпутаты О. І. Івашчына (Украінская ССР), Н. Дархуоў (Таджыцкая ССР), Ц. С. Гарбуноў (Беларуская ССР), міністр аховы здароўя РСФСР С. В. Нураоў, дэпутаты З. Н. Нураоў, Т. А. Таірава (Азербайджанская ССР), Е. Я. Палдыня (Латвійская ССР).

І. С. Нодзіца (Малдаўская ССР), Т. Кулатаў (Кіргіская ССР), А. Нурбануў (Туркменская ССР), М. І. Нучава (Грузійская ССР), С. Джаніпаў (Казахская ССР).

На пасяджанні Савета Саюза з садакладам па праекце Закона аб дзяржаўных пенсіях выступілі Старшыня Камітэта заканадаўчых меркаванняў Савета Саюза М. А. Ясноў.

У абмеркаванні праекта Закона прынялі ўдзел дэпутаты В. І. Казлоў (Беларуская ССР), намеснік Старшыні ВПСО дэпутат Л. Н. Салаўёў, дэпутаты С. А. Наўпак (Украінская ССР), Н. І. Журын (Казахская ССР), міністр сацыяльнага забеспячэння РСФСР Н. А. Мураўёва, дэпутаты А. К. Грын (Эстонская ССР), М. С. Камароў (РСФСР), В. А. Пранофёў (РСФСР), І. Х. Хашымава (Узбекская ССР), Б. А. Баранаска (Літвійская ССР).

Учора на пасяджанні Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей працягвалася абмеркаванне праекта Закона аб дзяржаўных пенсіях.

На пасяджанні Савета Саюза выступілі дэпутаты Е. І. Арцеў (Латвійскі край), М. М. Прывалаў (Кемероўская вобласць), М. Турсун-Задэ (Таджыцкая ССР), Н. Г. Выстаўная (Варашылаўградская вобласць), І. Г. Гаўрылаў (Ленінградская вобласць), Г. Ф. Антося (Малдаўская ССР), А. Д. Мільнінаў (гор. Горкі) і інш. — усяго 23 дэпутаты.

Затым з заключным словам выступіў Старшыня Савета Міністраў СССР таварыш Н. А. Булганіна.

Сесія працягвае сваю работу.

Насустрач фестывалю

МІНСК

Уся моладзь нашай краіны рыхтуецца да Усеазаўскага фестывалю.

У рэзультат падрыхтоўкі да гэтага свята і ў выхаванні навуковых устаноў працоўнага рэзерву рэспублікі. Як чолькі сціхлі знарок, які абавязуе аб калічэ звантэй, чырвоныя куклі і клубы, спартыўныя залы, лакоі юных тэхнікаў і накой выўбленчага мастацтва запалілі будучыя тэатры, слесары, механізатары сельскай гаспадаркі, будаўнікі, сувязісты, паліграфісты.

На працягу апошніх двух месяцаў юныя паты і кампазітары, мастакі і музыканты, артысты, спартсмены, удзельнікі гуртоў тэхнічнай самадзейнасці і прыкладнага мастацтва з захапленнем рыхтаваліся да першага рэспубліканскага фестывалю.

Няколі ішчэ не было там дружнаў і Целяхадскім раёне. Сваё адбылося ў маліўнічым месцы — на беразе возера непадалёку ад раённага цэнтры. Удзельнікі ўсклалі вянкі на браўку магілу войнаў, якія загінулі ў дні Айчынай вайны. Пасля адбыўся мітынг. У заключное выступілі зводны хор і калектывы мастацкай самадзейнасці, адбыліся спартыўныя спаборніцтвы. Свята заканчылася позна ўвечары танцавальным балем.

Як ярае свята маладоў, прайшоў фестываль «За мір і дружбу» ў Целяхадскім раёне. Сваё адбылося ў маліўнічым месцы — на беразе возера непадалёку ад раённага цэнтры. Удзельнікі ўсклалі вянкі на браўку магілу войнаў, якія загінулі ў дні Айчынай вайны. Пасля адбыўся мітынг. У заключное выступілі зводны хор і калектывы мастацкай самадзейнасці, адбыліся спартыўныя спаборніцтвы. Свята заканчылася позна ўвечары танцавальным балем.

спі. За кароткі час у сельскай мясцовасці створана 116 новых калектываў мастацкай самадзейнасці, у якіх займаецца звыш двух тысяч чалавек.

Фестываль папярэднічаў сельскай, раённай, куставыя свята песьні і танца. З вялікім поспехам, напрыклад, прайшоў раённы фестываль «За мір і дружбу» ў Целяхадскім раёне. Сваё адбылося ў маліўнічым месцы — на беразе возера непадалёку ад раённага цэнтры. Удзельнікі ўсклалі вянкі на браўку магілу войнаў, якія загінулі ў дні Айчынай вайны. Пасля адбыўся мітынг. У заключное выступілі зводны хор і калектывы мастацкай самадзейнасці, адбыліся спартыўныя спаборніцтвы. Свята заканчылася позна ўвечары танцавальным балем.

Як ярае свята маладоў, прайшоў фестываль «За мір і дружбу» ў Целяхадскім раёне. Сваё адбылося ў маліўнічым месцы — на беразе возера непадалёку ад раённага цэнтры. Удзельнікі ўсклалі вянкі на браўку магілу войнаў, якія загінулі ў дні Айчынай вайны. Пасля адбыўся мітынг. У заключное выступілі зводны хор і калектывы мастацкай самадзейнасці, адбыліся спартыўныя спаборніцтвы. Свята заканчылася позна ўвечары танцавальным балем.

Як ярае свята маладоў, прайшоў фестываль «За мір і дружбу» ў Целяхадскім раёне. Сваё адбылося ў маліўнічым месцы — на беразе возера непадалёку ад раённага цэнтры. Удзельнікі ўсклалі вянкі на браўку магілу войнаў, якія загінулі ў дні Айчынай вайны. Пасля адбыўся мітынг. У заключное выступілі зводны хор і калектывы мастацкай самадзейнасці, адбыліся спартыўныя спаборніцтвы. Свята заканчылася позна ўвечары танцавальным балем.

Удзельнікі першага рэспубліканскага фестывалю моладзі працоўнага рэзерву стравілі Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР В. І. Казлоў. На гэтую сустрэчу прайшлі лепшыя выдатнікі вучобы — самадзейныя артысты, спартсмены, пераможцы фестывальных конкурсаў і спаборніцтваў.

Фестывальныя свята вучнёў навуковых устаноў паказала, што ў школах і вучылішчах рэспублікі — невучэрныя крыніцы талентаў, якія трэба ўсяляк заахоўваць і выхоўваць.

Н. МАРЧАНКА

Б-РЭСТ

Да фестывалю моладзі актыўна рыхтуецца сотні юнацкіх і дзяўчак Брэскай вобласці.

мі. Зводны хор Шарашоўскага раёна выконвае апафеоз з оперы Глінкі «Іван Сусанін», беларускае народнае песню «Лісь» польскае народнае песню «Едуць сваты» і інш. Глядач добра прымае «Шарашоўскіх чыстункаў», складзеныя ўдзельнікамі мастацкай самадзейнасці.

У многіх раёнах арганізоўна чыныя вездз самалейных калектываў у суседня калгаса, МТС. Напрыклад, у Кобрынскім раёне за апошнія два месяцы праведзена 45 канцэртаў. Нядаўна створаны калектыв мастацкай самадзейнасці пры Пінскай МТС паспяхова выступіў з канцэртамі ў калгас імя Сталіна і імя Хрушчоў Пінскага раёна, а таксама перад механізатарамі Жабочкай МТС. Цяла сулей «Скры», імя Гасцель выступілі ў сваіх суседзях, удзельнікі мастацкай самадзейнасці Маткаўскага сельскага дома культуры Брэскага раёна.

Майстры народнай творчасці рыхтуецца да абласной выставкі, прысвечанай 40-годдзю Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі і Усеазаўскаму фестывалю моладзі. Вышывальніцы тав. Злобіч (Брэст) вышыла дыван па эскізу «Удзям цаліны», самадзейны скульптар тав. Макуха (Драгічын) працуе над скульптурай «Янка Купала сярод дзяцей». Рад тэматычных работ рыхтуюць разбяр па дрэву тав. Казелка (Давыд-Гарадок), інкрустатар тав. Сакажыніч (Брэст).

Аб'ядн конкурсу на лепшыя работы майстроў народнай творчасці выўбленчага і прыкладнага мастацтва.

Сябета Б. Кабішчар спюніла п'яцьдзесят год з дня нараджэння. Выхадзец з рабочай сям'і, ён пасля заканчэння гарадскога вучылішча чы-

Іван Андрэвіч Яшчанка пачаў загадваць клубам калгаса імя Леніна Любанскага раёна. Цяпер кожны вечар вокны клубна вельмі свеціцца яркім святлом. А раней-жа на дзяржаўна клуб часта вісеў вялікі замок. Не ведалі тады ішчэ калгаснікі, спецыялісты сельскай гаспадаркі, настаўнікі.

За апошні час совет калгаснага клуба правёў конкурсу на лепшае выкананне песьні, танца, мастацкага чытання. Першае месца на конкурсе заняў Марыя Гарбач. Надзя Курда і Віктар Марчанка Праўленне калгаса ўзнагародзіла сваіх лепшых самадзейных артыстаў кантоўнікаў падаўнікаў.

За актыўную культуру-масаваую работу сярод калгаснікаў усе ўдзельнікі калектываў мастацкай самадзейнасці калгаснага клуба ўзнагароджаны пахвальнымі лістамі Любанскага райкома комсамола.

А. СВІНОЦКА

калгаснік сельгасармаі імя Леніна Любанскага раёна.

Любімая справа

Аматары Мінскага шырка добра ведама дзейнасць яго дырэктара Б. Кабішчар. Які вось ужо дваццаць пяць год працуе на гэтай пасадзе.

Сябета Б. Кабішчар спюніла п'яцьдзесят год з дня нараджэння. Выхадзец з рабочай сям'і, ён пасля заканчэння гарадскога вучылішча чы-

рузу — на калгасныя палі». Ён пераканана даказаў, што гэтая культура — лепшы сродак у справе развіцця жыццягадоўлі. Вышэйшы першы нумар газеты «Працоўны будні напала калгаса», матэрыялы якой сталі апаўнаўдзіцца штодзёна. Фасад будынка стракацкай аб'ядна: сёння — сёння, заўтра — дзяцця, паслязаўтра — званіць драматычнага гуртка.

Не пазнаць цяпер Ляхавіцкага сельскага клуба!

Не, не адзінокі цяпер Міхаіл Байрчук! З ім — інтэлігентныя вёскі, калгасныя актывісты. І хто-б мог толькі паумаць, што лян з такой ахвотай возьмуць на себе грамадскія нагрукі? Ды што яны! Сам старшыня калгаса Анатолій Канстанцінавіч Шумак стаў самым актыўным членам савета клуба.

Добрая перамена!

Лучы неак у абедзены перапынак міма клуба, Шумак пачуў смех. Што за веселье? Зайшоў... Адзін з хлапцоў барэ яго пад руку — да насцягазеты:

— Анатолій Канстанцінавіч, аздагадайцеся, пра каго частунка:

От утра до самой ночи От безделья «слыш точит». А работай, между прочим. Ни за что лян не хочет?

БЫВАЮТ так: живе, працуе чалавек, і здаецца яму, што ўсе ідзе належным чынам, як і павіна быць. Волны таго, наварыўшы аднойчы ў неахайнасці створанага сабой «меленькага свету», такі чалавек часта лічыць, што яго існаванне прыносціць немазру барысця да навакольнага. Але вось, быццам свежы вецер, урываецца ў гэты «меленькі свет» нечаканая падець, і ён з болей у сэрцы пачынае міжваў ўседамаля, як не падаюа яго «пыха заток» на бурную рочаінасць, як мізюна малая вынікі яго, здавалася-б, любімай справы.

Нешта падобнае здарылася і з Міхаілам Сямёнавічам Байрчуком, загадчыкам Ляхавіцкага сельскага клуба Іванаўскага раёна Брэскай вобласці, калі пачаўся раённага семінара культасветработнікаў ён вяртаўся хачаць ў Ляхавічы з загадчыкам раённага аддзела культуры Матвеем Сямёнавічам Міновым. Ён быў на дароце.

...Матвей Сямёнавіч Міноў чатыры гады назад закончыў Мінскі бібліятэчны тэхнікум. Хутка пасля гэтага ён прыехаў у Іванава і стаў працаваць загадчыкам раённай дзіцячай бібліятэкі. У гарацкія клопатах аб юных чытачах неспрыжметна прайшлі тры гады. І вось неак Мінкова вынікі ў райком партыі:

— Рэспубліканскае Міністэрства культуры проціс чалавек на пасадзе загадчыка Іванаўскага аддзела культуры, — сказаў і му там — Думаме рэкамандавань дые, Матвей Сямёнавіч. Як ты на гэта глядзіш?

Міноў аздаўіся. Не адкладаючы справы на доўгі час, ён адправіўся ў паездку па раёну. І ў які клуб ён асабе, якую бібліятэку ён наведае, бацьчы — не так працібуць людзі, як трэба. Жыццё аказалася

Неспакойныя людзі

больш складаным, чым ён меркаваў. Да мінулага года калгасны раён быў маломонымі гаспадаркамі. Толькі мінулы год унёс каронныя змены. Ён урадзіўся на славу. Ён прынёс калгасам больш п'ятнацілі мільёнаў прыбытку. Дзесяць калгасаў сталі мільянерабытку. Дзесяць рашылі — гэта не мажа! І вост у Іванаўскім раёне, упершыню ў Беларусь, збіраецца канферэнцыя на пытаньнях капрытнай эканомікі.

Прайшоў на гэтую канферэнцыю і Матвей Сямёнавіч Міноў. Сядзеў, уважала ўсеухоўваўся ў тое, аб чым гаварылі партыйныя і савецкія кіраўнікі раёна, калгасныя ваяжкі, аграномы. А гутарка ішла аб сабекоме центнера збожжа, малака, мяса.

— Так, — зумаў ён, — многа яшчэ дапуськаецца ў калгасе невядомых затраў! А калі на канферэнцыі загаварылі аб тым, што трэба больш інтэнсіўна механізаваць калгасную працу, скарачаць да мінімуму кіраўніцкія апараты, вышукваць і паўне скарыстоўваць рэзервы, почы ў Мінкова бліскаў азартным агнем. «А што, калі семінары культасветработнікаў, якія звычайна праводзяцца ў раённым аддзеле культуры, перанесці ў вёску, блізка да жыцця, да вытворчасці? — імкліва выспыявалі ў галаве думкі. — Агунаоачына глыбей у жыццё, вывучаючы яго, «хварочычы» інтарсамі калгасаў і іх прадаўнікаў, мы, работнікі культуры, дещ улім кофэ снае зачыны, зразумеем, якія клубы і бібліятэкі патрэбныя народу». Серца Мінкова радасна бліскае ад усведамлення таго, што ён напав на «сазлатую жыду» ў сваёй

рабце. Гэта хасьць, гэта не можа не даць станоўчых вынікаў!...

...На гарызонце паказалася вёска Ляхавічы — калгас «Сталінскі шлях». Хутка гэзік спыніўся ля высокага «жураўля», які апусціў «шпы» над зрубам глыбокага калдзевка. І Міноў вёсела звярнуўся да Байрчука:

— Прыхалі! Зваць, Міхаіл Сямёнавіч. Дзе глядзі, друг, не расказвайся! Адразу-ж за справу, як дамоўліся на семінары.

І вось, нарэшце, Міхаіл Байрчук рашуча закручыў на вуліцы, але не дахаты, а ў напрамку да клуба, які стаў на краю вёскі.

Нявядома сустрэў клуб свайго гаспадары. Замест ганка — бярэня, у дзяржаўна шчыліны, на вокнах — латкі з фанеры. Байрчук зайшоў у памяшканне, аглянуўся вакол, і на душы зрабілася сумна-сумна. Куды ні паглядзіць, сорама самому сабе: тут прымацілася некалькі падабства «втрыны» з карцінак старых часопісаў, там вісеў насценная газета галавой даўніцай, над галавой дрымаў ад сярпажык папяронай фалажкі, пампымельна ад пшату. Падаго не падмечена: усюды «сечце і акурці».

Сеўшы на табурэтку, Байрчук зноў пачаў разглядаць «свае» ўстановы. Ішчэ ўчора, як звычайна, мастовы музыкант малёна расцягваў між старыя гармоніка, іграючы тут пшую за польскай. Моцна прытунаючы, круцілася некалькі мала-

дзых пар. І нікому з іх, у тым ліку і яму, Байрчуку, і ў галаву не прыходзіла, што клуб можа і павінен быць іншым. Лічлілі, што і гэтыя развешаныя карціны, і гэтыя ліхія танцы даўнаў — работа, культура. На праверку-ж жыццём аказалася, што не. Нездарма дзея Ігнась гаварыў: «Трэску ды шуму многа, толькі вост толькі кіма».

Думкі Байрчука перапыніў Анатолій Канстанцінавіч Шумак. Старшыня калгаса, нідаць, накіроўваўся некуды ў брыгаду і па дароце зайшоў сюды.

— Адзін зумеш? — не без іроніі спытаў ён загадчыка клуба. — А каму, скажы, шыканы ўвесь гэты твой «маскархад»?

— Ці толькі «мой»? Ён-жа і «наш», — адказаў Байрчук, хмурчыцца.

— Звацца няма чаго. І калі прадух гаварыць, вам, культурнікам, трэба моцна падацягнуцца.

— А вы нам, «культурнікам», дапамажаце?

— А што трэба?

Байрчук указаў вачыма на трухлявыя дзверы, вокны, падлогу:

— Не клуб, а рашата... Сродкі — вост што трэба!

— Добра, будзь сродкі.

Не больш чым праз тыдзень у памяшканні заступалі пылы, замаргані рубанкі: ішоў капітальны рамонт. Мастак-саманучка працаваў над афармленнем маліўнічыха «Першаўтварага пшана калгаса». Да канца рамонту з'явіўся цікавы плакат «Куку-

чына. — А Марыя Байрчук лепшая за мяне, ці што?

І зноў раздаецца выбух смеху.

— Тое яно і ёсьць, што не лепша! — Два чаравікі — пара!

І як-бы там ні было, але назаўтра і Марыю Саханчук і Марыю Байрчук на досвітку бачылі ў полі.

Расказвалі, што вечарам яны са слязямі ўшпіналі загадчыка клуба «ліквідаваць» частунку і карыкатуру.

— А то няма сакоў... Хлапчук праходу не даюць. Сустронунь — і пайшоў: «От утра до самой ночи».

Здаецца, просьбу дайчат задоволілі. ...

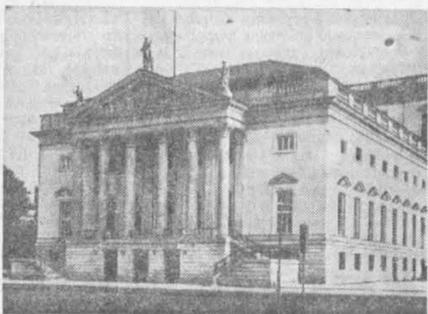

А. ЗАРЬЦКІ

Падарожжа па ГДР

Наша турысцкая група влічыла дзевяць чатыры чалавекі, абладаным агульным жадааннем бліжэй пазнаёміцца з жыццём сярэдняй існасці Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі.

Берлін. Немецкая дзяржаўная опера.

З Германіяй мы сустрэліся раінай. Першыя ўражанні—гэта не чаканы прамысловы краіна, з досам фабрычных труб, а густая сасновыя лясы, дайна прапашаныя палі, наглыя сцяны і дамы пад чарпай і шмат яблыні вакол дамоў і на дарогах.

гуканепрыкнайманай масай англійскага паходжання. За гэтай масай знаходзіцца якая тоўсты слой ваты. Акрамя таго, быў устаноўлены і спецыяльны апарат, які перадаваў гук і шлохі звыку.

Сам цэнтр падслуховання абсталяваны дасканала. Узмацняльнік стаіць каля ўваходнага дзвярэй.

Выходзім з тунеля. Колькі сонца! Цудоўнейшы дзень. З правага боку ў трох кроках ад нас зеленае поле. Налева—цяглыя сцяны гарадскіх могілак—Альтгільніке. Да сцяны стаіць столік, за якім сядзяць два паставыя народнай паліцы. Над столікам калымаша галіны яблыні.

Вечар мы правілі ў Доме культуры трансфарматарнага завода Імакода Лібнікштэ. Цёплая, сярэбрыстая сусветна з работнікамі, інжынерамі, служачымі.

У дэмакратычных сектарах Берліна будуча шмат, Усюды ўзняўся новыя кварталы. З цёмных, сурых падваліных і поўнадыяльных памішаных працоўнай перасяляюцца ў новыя, прыгожыя дамы, дзе ім даюць прасторныя кватэры з усімі выгодамі.

Гонарам берлінцаў з'яўляецца першая сацыялістычная вуліца рэспублікі—Алея Сталіна. Яна пабудавана на месцы былой Франкфурцкай алеі, якая была ўшчыт існавала англійцамі-амерыканцамі.

Побач з узвядзеннем новых будынкаў ідзе аднаўленне старых, якія маюць гістарычную або архітэктурную вартасць. Ужо адноўлены будынак Дзяржаўнай оперы, пабудаваны ў 1740 годзе паводле праекта славацкага архітэктара Квэбальдэра, знаходзіцца гістарычны музей. Адноўлены і дзяржаўны ўніверсітэт імя Гумбальта.

Наш аўтобус імчыцца па поўднёвым усходняй частцы паўночнага ўчастку Шнефельдскага шасэ. Паралельна шасэ прыблізна за 300—400 метраў ад яго праходзіць граніца між дэмакратычнай часткай Берліна і амерыканскай сектарам. У гэтым прыгарадзе, дзе будынік стаяць дэка адзін ад аднаго, дзе ў горад пачынаюць уклінацца сады і палі, амерыканцы пабудавалі на мяжы свайго сектара радыярную станцыю.

Тлумачэнні да нас малады тэхнік-электрык Рудзі Кай. Радыярная станцыя знаходзіцца дакладна на граніцы амерыканскага і дэмакратычнага сектараў. У гэтай станцыі амерыканцы праводзілі да Шнефельдскага шасэ тунель глыбінёй амаль у пяць і даўжынёй каля чатырохсот метраў.

Тунель капаецца ля самага шасэ, там, дзе пракладзены тэлефонны кабель нямецкай пошты, які звязвае Берлін з поўднёвымі раёнамі Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі, а таксама і тэлефонны кабель савецкіх войскаў—тлумачыць нам Рудзі Кай.—Амерыканцы падключылі да гэтых кабеляў з мэтай шпіянажу.

Апускаемся па драўляных сходах уніз. Прыблізна за дзевяць метраў ад шасэ тунель робіцца шырэйшым. У гэтай шыравай частцы штольні знаходзіцца апаратура ўзмацняльнай станцыі. Уваходзім туды праз масіўныя сталёвыя дзверы.

дзя навучэнцаў, бясплатнай медыцынскай дапамогі і многім іншым, аб чым робіць у часы павянення капіталізму магчымыя вынікі. З вялікім задавальненнем гаварылі яны аб сваёй заваскай бібліятэцы, свайм доме адпачынку ў малюўнай мясцовасці на Эдлінгтэ, лодчайнай станцыі на Цойтхенэрэ, сваёй футбольнай камандзе і аб сваёй самадзейнай музычнай капэлах.

Работнікі, актывісты заводскай камііі па рабоце сярэд жанчыні, раскаваюць аб цяжкім становішчы працоўных у Заходняй Германіі, дзе шмат беспрацоўных, дзе рабочы чалавек наўвэўнены ў заўтрашнім дні. У асабліва цяжкім становішчы знаходзіцца там жанчыны. Нават у Заходнім Берліне, які ў прапагандысцкіх мэтах паставілі ў лепшы ўмовы жыцця, чым любы іншы горад Заходняй Германіі, жанчыны атрымлівае за тую самую працу толькі 50 працэнтаў таго, што яна атрымлівае ў Германскай Дэмакратычнай Рэспубліцы, а значыне, якая дасягнула 35—40-гадовага ўзросту, там навогул цяжка знайсці акую-небудзь працу.

За некалькі дзесяткі метраў ад гэтых тунель, дзе мы спыніліся,—граніца дэмакратычнага сектара. З аднаго боку, як праходзіць пешаходны, празджаючы вельмі шпідэльны, аўтамабіль па вуліцы заходняй часткі Берліна. Немцы цяжка перажываюць гэты падзел сваёй радзімы на часткі. Заклік—«Неміц, за адзін стол!»—вельмі папулярны ў Германскай Дэмакратычнай Рэспубліцы і сярэд шырокіх працоўных мас Заходняй Германіі. Асабліва абурэнне мас Заходняй Германіі, асабліва абурэнне ўзросці чару срод моладзі. Моладзь яны імкунца прывабліць бласкам неонавых агнёў, дэкаваў музычнай на танцавальных і ў кабарэ, разбэшчыце яе амерыканскімі філёмі, дзе ўсклаваюцца забойны і грабешнікі. Берлінцы з горачку раскавалі нам, што ў выніку гэтай прапаганды шпэрка расце колькасць злачынстваў у заходнім Берліне, часцей і часцей набіраюцца выпадкі крадзяжу, грабжыку, забойстваў, гвалту, якія ў дэмакратычным сектары з'яўляюцца выключна рэдкімі.

Мы наведалі любімае месца адпачынку берлінцаў—Трэнтэ-парк. Гэта стары парк з высокімі, галістымі дрэвамі, прыгожымі клумамі і травяністымі лужайкамі, якія паліваюцца аўтаматычнымі дажджавальнікамі і ручніцамі. Кожная з іх лёгка пераходзіць проста і зручна. Кожная з іх лёгка пераходзіць аднаму чалавеку. Рабочы ставіць не на лужайку, уключае ваду, а сам займаецца іншымі справамі. Верхняя частка ўстаноўкі тым часам аўтаматычна паварочваецца то ў адзін, то ў другі бок, павольна паліваючы патрэбныя ўчасткі. Паўля яны пераносіцца далей. Такіх устаноўкаў многа на вуліцах і ў парках Берліна. Бачылі мы іх разна і на палях і агародах у розных раёнах рэспублікі. Вельмі простае, эканомнае і карыснае прыстасаванне.

У парку мы спыніліся ля помніка савецкім войнам, які быў паставілены ў 1948 годзе. Там-жа сядзілі былі прывезены з Расіі дзве бароккі разам з роднай рускай зямлёй. Бароккі добра прыляліся тут і цяпер яны высокія. Ля помніка—могілы, дзе пахаваны сем тысяч савецкіх войнаў, што загінулі пры вызваленні Берліна ад фашыстаў. Мы ўскладзілі наш скромны вяночак са свежых кветак і нейкі час стаялі моўчкі перад помнікам, выпрастаўшыся па-салдацку.

(Працяг будзе)

Бухенвальд. Месца, дзе быў забіты фашыстамі Эрнст Тэль-Фота Б. Добіна.

Візіт у Мінск

ДЭЛЕГАЦЫЯ Народнай палаты Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі ў час свайго насячанага ўражаннямі паседзі па Савецкім Саюзе наведала Беларуска-Літоўскую Рэспубліку ў асноўным пунктам нашага падарожжа. Ужо на аэрадроме мы былі сустрэты прадстаўнікамі ўрада і грамадска-Культурнага Беларуска-Літоўскага саюза. Гэта напоўніла нашы сэрцы радасцю.

Калі пасля прывітаньняў побач з Гімназіяй Цімоўскай у Мінску ўрадавымі нацыянальнымі і дасягненні нашых працоўных і ўсіх міралабоўцаў неміцкім у барыбэ за мір і ўзаемавышчэпленне паміж народамі. Гэтая атмасфера сардэчнай дружбы ажуркавала нас іх працягу ўсёго нашага знаходжання ў Мінску. Калі я захачу пагаварыць з адным сваім мінскім сябрам аб мінулым, ён мне скажа: «Пагаворым аб будучым і зробім усё, каб зноў так не здарылася!»

Пазней, пры наведванні Мінскага аўтазавода мяне спыніў рабочы і, узяўшы за плячо, сказаў па-нямецку: «Калі Германія і Савецкі Саюз будуць жыць і працаваць, які добрыя сям'і, у Еўропе ніколі больш не будзе войнаў». І сапраўды—вось прастая і ясная праграма, якая ўсім адкрывае спасціслае будучыню.

Мы добра ведаем, што ў Заходняй Германіі ўмацоўваюцца і маршэ аб вайне супраць лагера сацыялізма старыя сілы навай гісторыі. Аднак міралабоўцы немцы стварылі Германска-Савецкую Дэмакратычную Рэспубліку, Народы Савецкага Саюза мо-

гуць спадзявацца на гэтую новую Германію, таксама, як мы на сярэбрыцы падтрымкі савецкіх народаў.

Першая паездка праз горад Мінск з'яўляецца адным з маішчэйшых уражанняў нашага падарожжа. Н. С. Патолька, кіраўнік дэлегацыі Вярхоўнага Савета, у час знаходжання ў ГДР у снежні мінулага года навідаўся вопітам з нашымі працоўнымі. Цяпер мы бачым самі: горад, які быў знішчаны, узяўшы ў вельмі прыгожасці, які сведчыне перамогі жыцця над смерцю. Карціна грандыёзнага будаўніцтва дапамагла нам зразумець любоў народа да свайго краіны і свайго сталіцы. Разам з тым, які сам з'яўляецца вялікай сілай народа, які сам з'яўляецца гаспадаром свайго краіны, вядолае ўсім багаташам і дасягнуў пад кіраўніцтвам свайго партыі нябачаных вышчэпспешаў.

Мы добра разумеем, што працоўныя ахоўваюць, які зрынуць воякі, і любяць Мінск. Нашы найлепшыя пажаланы будаўнікам гэтага выдатнага горада звязаны з жадааннем зрабіць са свайго боку ўсё, каб Беларусь і гэты горад больш ніколі не вядола вайны і разбурэнняў.

Час нашага знаходжання ў Мінску быў кароткім. Тым больш узяцымі мы за добра складзеную праграму, якая дала нам магчымасць пазнаёміцца і з культурным жыццём. Святочны канцэрт у тэатры наваўзбудзі застанецца ў нашай памяці. Побач з песнямі і музыкой беларускага Народнага гучалі нямецкія мелодыі. Імяненне новых абодвух народаў да дружбы і жадання лепш зразумець адзін аднаго знайшлі ў гэтым канцэрце яркае адліччэ. Ужо ў час нашага наведання старэйшым Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР мы былі дастакова інфармаваны аб поспехах у будаўніцтве. У гутарках з кіраўнікамі горавета мы атрымалі яснае ўражанне аб рабоце паставяных камісіі і выкананню. У гэтым гутарках, які з'яўляўся ў час нашага візіту,—пры наведванні студэнтаў палітэхнікума і пры наведванні юных

Неўміручы талент

(Да 350-годдзя з дня нараджэння Рэмбранта)

У сусветнай скарбніцы мастацтва творчасць Рэмбранта Гарменса ван Рэйна (1606—1669) займае адно з выдатных месцаў. Прайшлі стагоддзі з таго часу, як ім былі створаны неўміручы шэдэўры жывапісу, але і цяпер яны захавалі ўсю сваю свежасць, глыбіню і найвышэйшую мастацкую каштоўнасць. З ім мастацка звязана ўсё найбольш таленавітае і сумленнае, духоўна ўзвышае і чалавечнае, што вядома ў выяўленчым мастацтве. Творчасць вялікага галандца прасякнута глыбокім гуманізмам. Яна нараджае бясшчодны рой думак і ўвэўненіяў аб тым далёкім часе, у якім працаваў мастак, аб людзях, іх настроях, характарах і сацыяльным ладзе жыцця народаў XVII стагоддзя.

За свой пераўвучальны ілюдуігі век Рэмбрант стварыў да шасцісот вясельнаў жывапісу, больш за дзве тысячы малюнкаў і каля трысот афартаў, значна колькасць якіх захоўваецца ў Дзяржаўным Эрмітажы ў Ленінградзе («Ахвярапрынашэнне Аўраама», «Партрэт вучонага», «Даная», «Зніцце з крыжэ», «Развітанне Давіда з Інафацце», «Маладая жанчына, якая прымярае завушніцы», «Жанчына перад люстэркам», «Прытча аб работніках і вінаградніку», «Святло сямейства», «Вяртанне блуднага сына» і іншыя). Гэта не толькі нацыянальны скарб Галандыі, але і цудоўны здымак народнаў свету.

Рэмбрант—геніяльны майстар сярэдняй каршы. У сваёй творчасці мастак ішоў далей густай сучаснасці, адкрываў новыя каноны, ствараў новыя выяўленчыя сродкі выяўлення будовы сюжэта, кампазіцыйных прыёмаў, калоры і светлаценных вырашэнняў. Успрымаў натуру азначала для мастака перш за ўсё адчуць яе ўнутраны змест, падпарадкаваў глыбокай думцы, філасофскаму абгрунтаванню. Майстра цікавіла глыбіню выяўлення ўвасаблення свайго думі і ідэі. Нават у заказных карцінах ён не здарджаў прыняцёму погляду на мастацкую будову сюжэта і твора. Выканаўчыя заказныя добраахвотнага вясельнага тапарства на карціну «Начы дзор», Рэмбрант не падлічыўся з патрабаваннем свайго заказчыка абавязковага знешняга падабства страляк і стварыў тое, што

падказала яму разуменне мастака. Кожная карціна Рэмбранта з'яўляецца здымкам яго душы і сэрца, яго вялікага мастацкага сумлення. У мастацтве было выдасяжэнне ў выбары натуры, матэрыялу, тэмы твора. Тэма арганічна нараджаецца ў святле агульнай думкі, якая натхняла вялікага майстра, паглыблялася ў сюжэце, у кампазіцыі, каларыце і канчаткова—у вобразах чалавека.

Рэмбрант аднолькава вярбава і як выяваходнік свайго тэмы, свайго сюжэта, і

як псіхалаг, майстар заглядаў у самыя затосныя глыбіні чалавечай душы. Гэтым тлумачыцца сэнсаван пасхачынасьць рэмбрантаўскіх карцін, іх заладанасць і закончанасць у самым лепшым разуменні.

Геній Рэмбранта праявіўся і ў партрэтным жывапісе. Яго партрэты—таксама жаданніца ў сусветным мастацтве, іх і стаяліца сюжэтаў карціна. З пачатку, напісаных у XVII стагоддзі, на нас глядзіць жыццёвы чалавек, які ўвасабляе свайго чалавек. Вялікай любоўю да чалавека патрэбна было валодаць, каб

так праікнёна выяўляць яго ўнутраны свет. Прыгадаем «Партрэт старога ў чырвоным» (захоўваецца ў Ленінградскім Эрмітажы), або «Партрэт старэйшага» (Дзяржаўны музей выяўленчага мастацтва імя Пушкіна). На тым партрэце старога жанчына аддалася свайму думкам. Яна не твары адлюстраванне свайго жыцця, адліччэ адліччэ глыбокага роздуму аб доўгіх гадах нястач і пакут.

Рэмбрант не проста піша партрэт, ён быццам высякае яго з мармуру, наўвэўняючы мёртвы матэрыял жыццём дыхана чалавека, яго розумам і светапоглядом, уласцівым яго рысам. Мастак і тут застаецца гаспадаром свайго натуры, узяшчы яе да мастацкага вобраза ў жывапісе. Асноўнымі кампанентамі партрэта з'яўляюцца твар чалавека, вочы і рукі. Яны падкрэсліваюцца кантрастам святла і ценю, гарманічна ўмацоўваюцца ў агульную будову складанага мастацкага арганізма.

Творчасць Рэмбранта шматгранная. Музеі ўсёго свету, у тым ліку і нашай краіны, захоўваюць вельмі значную колькасць яго малюнкаў, афартаў, гравюр. На адной з іх—белая сям'я галандца, тыповая для ўскраіна Амстэрдама, з якім звязваў сваё жыццё жывапісец. Белых гаротнікаў, жабракоў і бледных вандраўнікаў можна бачыць і на іншых гравюрах.

Сын лейдскага мільянера, Рэмбрант сам прайшоў пажыты шлях прастага чалавека. Ужо будучы вядомым усяму свету, мастак аднаўваў цяжар жыццёвых нястач, асабліва пасля смерці жонкі Сакі і продажу ўсёй маёмасці за невыплачаны даўгі. Рэмбрант да апошніх хвілін жыцця натхняў працаваць, перамагаючы ўласнае гора і пакуты, халодныя, пагардлівыя адносіны амстэрдамскага бюргерства. Геніяльны мастак памёр у вялікай беднасці.

Мастацкае спадчына Рэмбранта вясюка аянае савецкім народам, які правідае вялікую цікавасць да яе, класіцычна ахоўвае яго творы, што знаходзіцца ў музеях Савецкага Саюза, як каштоўны скарб геніяльнага мастака.

П. ГЕРАСИМОВІЧ

Навіны замежнай літаратуры

«Пяшчотны чавсер»

Амерыканская і французская пратрэсіўныя прэса вясюка ацэньвае новы раман Джона Стэйбэка «Пяшчотны чавсер». Паводле слоў газеты «Дэйлі піпль уорлд», «Гэтая карціна літэратуры, пасля доўгага блукання і зрыну ў містыку, зноў уступае на дарогу да вялікага рэалістычнага мастацтва».

Раман Стэйбэка прысвечаны жыццю двух малых амерыканцаў—клерка Дока і яго нявесты Сюзаны. У гэтым рамане паказаны аб рэдавога чалавека ў амерыканскім грамадстве, яго жорсткае барацьба за права на асабістае шчасце. Нездарва французская газета «Летр франсэз» называе новы раман Стэйбэка «вельмі сацыяльна палатом, па-своёму блізім да яго першага вядомага рамана «Грошкі гнэву». Часопіс «Амерыкан літаратуры» лічыць гэты раман Стэйбэка «выдатнай падзеяй у жыцці амерыканскай літаратуры».

Новыя п'есы Бертольда Брэхта

Фламанцкі нацыянальны тэатр у горадзе Генце ўпершыню паказаў новую п'есу вядомага нямецкага пісьменніка Бертольда Брэхта «Стрэлбы матушкі Карар». Дзеянне гэтай п'есы адбываецца ў Іспаніі, у час грамадзянскай вайны. Старая іспанка Луіза Карар пася гібелі свайго старэйшага сына дзе клятву, што ніколі ні ў якіх умовах не да другія сына не будучы ваяваць. П'еса паказвае, як у выніку абвешчана сацыяльнай барацьбы жанчына вымушана адмовіцца ад свайго клятвы.

«Гэта сапраўдная трагедыя» вельміраў эмацыянальна і сілы»,—піша бельгійская газета «Попл». Газета «Летр франсэз» таксама вельмі вясюка ацэньвае новую п'есу Брэхта. «Калі пра іспанскую грамадзянскую вайну, —піша газета, —спісалася ўжо нямада, —гэта гуманістычная трагедыя Брэхта нібы абавяжэнне літаратурны матэрыял і вельмі глыбока, па-новаму паказвае барацьбу з фашызмам у Іспаніі, усе складаны і супярэчнасці гэтай гераічнай барацьбы».

Раман з жыцця Амундсена

На многія еўрапейскія мовы перакладзены новы раманы нарвежскага пісьменніка Эўварда Эрынгена «Вялікі прыгоды аляксандра Вікінга». Гэта раманы аб жыцці вядомага даследчыка поўначы Р. Амундсена. Французская і англійская прэса вельмі вясюка ацэньваюць гэты раманы. Літаратурным помнікам вядомаму падарожжы называе яго часопіс «Лондан мэгзін», адзначаючы, што ў гэтым рамане «захапленне і надзвычай глыбока паказана шматбаковае жыццё Р. Амундсена, яго подзвігі і падарожжы, якія цесна звязаны ў гэтым рамане з усёй гісторыяй асваення поўначы».

Як паміраюць простыя людзі

Новы раманы вядомага амерыканскага пратрэсіўнага пісьменніка і сцэнарыста Дэлтана Трамбо «Місісіпі і смерць» прысвечаны апісанню жыцця радавога нягрыцянскага рабочага Джэма Сакулера. Варта ішоў гэты раманы, наводзе слоў газеты «Дэйлі піпль уорлд», з'яўляецца тое, што «смерць тут паказана, як з'ява сацыяльнага. Гэта рання смерць, якая з'явілася вынікам цяжкага жыцця і неспяльнай працы». Амерыканская крытыка гаворыць аб рамане, які аб творах «выключнай псіхалагічнай глыбіні». Цікава, што ў сувязі з выданнем гэтых раманаў некаторыя амерыканскія крытыкі праводзіць аналогію з творами вялікіх рускіх пісьменнікаў—«Смерць Івана Ільіча» Л. Талстога і «Егор Булычов» М. Горькага. На думку амерыканскіх крытыкаў, новы раманы Трамбо—блізім да гэтых сацыяльна значных, падымаюцца псіхалагічных твораў.

Новыя французскія кнігі аб Савецкім Саюзе

У апошні час у розных французскіх выданнях выйшлі новыя кнігі аб Савецкім Саюзе, які належыць пры літаратуры, што наведвала наш краіну. Французскі пісьменнік Жорж Сарыя ў сваёй кнізе «Як жыў рускія» падрабяз-

на апісвае жыццё Савецкай краіны. Да гэтай кнігі блізім па жанры дарожная запіскі Жоржа Кан'е «Мой дзёнік падарожжа па Савецкай Расіі». У кнізе буржуазнага пісьменніка Фернандо Гіна таксама раскаваецца аб яго падарожжы па Савецкім Саюзе. Не ўсё тут правільна аразумета аўтарам, але ва ўсім выпадку ён перанаканна паказвае чытачу, што савецкі народ заняты мірным будаўніцтвам.

Асабліва месца сярэд гэтых кніг займае твор Жана Рэгістра «3 Парыжы ў Самаркандзе». Свае ўражанні аб падарожжы ў Савецкі Саюз ён перадаў у арыгінальнай форме, у выглядзе прыгодніка-гумарыстычнага рамана. Герой гэтай кнігі, радыё французскі менавіта Жан Мішо, едзе ў Савецкі Саюз. Яму здаецца, што ён вельмі прыгожым, пачуўшы ў тэлек саюзнае запіскае. Звесткі Мішо аб Савецкім Саюзе запісаны з буржуазных французскіх газет, і таму на шляху з Парыжа да Самарканды ён аказваецца ў смешным становішчы; рэчанысця ніяк не адпавядае яго няправільным уяўленням аб Савецкім Саюзе. Адноль рад незвычайных прыгод героя.

Помнік літаратурнаму герою

Пісьнік—папулярны герой італьянскага лялечнага тэатра. Гэты вобраз быў створаны вядомым італьянскім пісьменнікам Карла Калодзі (Ларыцыні) на аснове італьянскага фальклору з выкарыстаннем персанажаў старажытнага італьянскага лялечнага тэатра. Пэтым ён стаў папулярным героем тэатра лялек, своеасаблівым італьянскім «эртрушкам». Цяпер на радзіме пісьменніка ў горадзе Калодзі паставілі помнік герою лялечнага тэатра, любімаму другу італьянскіх дзяцей. Скульптар Грасілі стварыў цікавы ўзор драўнінага манумента. Помнік са сваймі драўнінамі носіць вельмі ярка перададзены ў мармуру. Надаўна будзе ўрачыста асвятлявана адкрыццё гэтага своеасаблівага помніка.

І. БАРЫСАЎ

Слова новых сяброў

пінераў,—перамога гучала тэма дружбы паміж нашымі народамі. З гэтым глыбокім вераваннем усе ў нас урадавала, вярталіст мы ў Берлін.

Упершыню ў гісторыі нашых народаў адбыліся ўзаемныя наведванні парламентаў дэлегацыяў. У мінулым годзе нашу рэспубліку наведала дэлегацыя Вярхоўнага Савета СССР. Я асабіста меў гонар суправаджаць гэтую дэлегацыю і быў сведкам гарачых праў дружбы да савецкіх народаў. Наша наведанне Савецкага Саюза дало нам шмат новага, вельмі карыснага, асабліва цяпер, калі ў нас абмяркоўваюцца прапановы па далейшай дэмакратызацыі нашага грамадскага жыцця. Ініцыятыва Вярхоўнага Савета па абмерце парламентамі дэлегацыямі ўжо ў кароткі час пасля апублікавання гэтых рэпартажаў паказала сябе як найлепшы метад падліткі міжнародных адносін і ўмацавання міру.

Мы былі вельмі ўсхваляваны тым, што наша рэспубліка магла дабіцца ў працоўных Савецкага Саюза такой вялікай увагі і дружбы. Гэта дало нам сілы і адначасна абавязвае нас паслядоўна пракадаваць шлях да адзінай і дэмакратычнай Германіі. Дружба паміж нашымі народамі, рознастанна і шматлікая праявы якой мы бачым, з'яўляецца нашым каштоўнейшым багаццем, якое мы будзем захоўваць і павялічваць. Мы ўвасабляем, што народы Савецкага Саюза з'яўляюцца сям'яй, якія бескарыва і падзяна стаяць на нашым баку ў справе будаўніцтва новай дэмакратычнай Германіі.

Геральд ГЕТЦІНГ, генеральны сакратар Хрысціянска-дэмакратычнага саюза.

Незабыўны дзень

Дзень 30 красавіка 1956 года я заўсёды буду лічыць самым незабыўным у сваім жыцці. У гэты дзень разам з іншымі членамі дэлегацыі Інда-савецкага культурнага таварыства я наведаў тое месца, дзе жыў і

працаваў для народаў Талстой—Рашы-Талстой, які называюць яго ўсё індыйцы.

Нас віталі жыхары Яснай Паліны, і сардэчна прыняў дырэктар Музея-садыбы Талстога Валенцін Булгакаў—70-гадовы моцны чалавек, які быў асабістым сакратаром Талстога ў апошнія тры гады яго жыцця.

Мы аглядалі музей, поўныя пачуцця глыбокага павагі да вялікага праведніка, філосафа і абароны бедных і прычэпацных, які адмовіўшыся ад жыцця ў раскошы і багачы, змагаўся за справу бедных.

З мінутой музыкі стаў я калы магілы Талстога, затым шыхны сарваў галіну і са слезамі павагі на вачах, са шчырым прызнаннем прастага жыхара Індыі паказаў яе на магілу.

Інды і Гандзі былі вельмі дарэгі Талстому. Нам паказалі бібліятэку пісьменніка. Там былі кнігі пра Буду (пропаўдзе Буды ў пераклазе Паўла Карус і Суці-Ніпата), якія ён чытаў, перачытваў і на паліках якіх рабіў заўвагі і каментарыі. У бібліятэцы знаходзіцца яго перапіска з Гандзі.

Імя Талстога вельмі добра вядома ў Інды